

Selmezbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 75./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

A választás.

A tegnapi képviselő választásnál **Farbaky István** szabadelvű, kormánypárti jelölt **324 szavazat-többséggel** lett ifj. **Ábrányi Kornéllal** szemben **Selmezbánya képviselőjévé** megválasztva.

A választás a legnagyobb rendben folyt le és mindkét pártbeliek iparkodtak arra, hogy semmiféle incidens zavart ne okozzon. Különben a rend fenntartása végett s 50 főnyi katonaság is lett ide rendelve.

Már reggel 8 óra előtt gyülekezni kezdtek a választók kirendelt helyeiken. A Farbaky-párt a Szent-Háromság téren, az Ábrányi-párt pedig a Főtéren gyülekezett. 8 óra tájban érkeztek meg a külutcai választók is.

A Farbaky-párt négy zenekarral és tömérdek lobogóval vonult a választás színhelyére, míg az Ábrányi párt sok zászlóval ugyan, de zene nélkül tette meg az utat, útközben folytonosan éljenezve ifj. Ábrányi Kornél jelöltet.

A választást Szitnyai József polgármester, mint választási elnök pont 8 órakor megnyitotta, kijelentvén, hogy neki két képviselő jelölt lett bejelentve még pedig Farbaky István selmezbányai és ifj. Ábrányi Kornél budapesti lakos. Erre mindkét párt megválasztá bizalmi férfait még pedig a Farbakisták: Wieszner

TÁRCZA.

Még egy szó az akademikus deák-életéről.

(Viszonzás Dr. R. Gy. Úrnak)

A nézetekben való eltérés az emberi természet következtése, s azért természetesnek is tartom, hogy Dr. R. Gy. úr az akademikus deákéletéről szóló cikket észrevéve, szerény véleményem felett szintén véleményt nyilvánított. Ő ott akar orvosolni, a hol tulajdonképpen már én állapítottam meg a diagnózist, s olyaténképpen, a mi a betegnek romlására van.

Hízen, ha emlékező tehetségem nem csal, épen magam nyilatkoztam oda, hogy a jelen állapotok nem olyanok, melyek a városi polgárság jó indulatát részünkre megnyerhetnék, sőt cikkem ele oda irányult, hogy a haldokló burschiköz szellem helyett a derék magyar nép nemzeti felfogását kellene az akadémia hallgatóságának irányelvei közé oltani. Ezen törekvés azonban azon bürokratikus kasztrendszer falain török meg, melylyel a selmezi társadalom rétegei elválasztva vannak, s mivel mi mindenütt csak hideg megtartást, elkülönítést észlelünk, — mit tehet a fiatalság egyebet, minthogy a maga kuriájára vonul, s igyekszik a társadalmat megelőzni a fagyos elkülönítésben. Ez azon egészségtelen állapot, mely a mi felszívásunkra nem alkalmas, s hogy a városi polgárság előtt csak ugyan odiosus a nevünk, arra ninesen fényesebb bizonyíték, mint épen tisztelt Dr. R. Gy. úr éles hangú cikke.

Doktor úr annak teljes tudatában van, hogy egy testületet kritizálni, vagy is általánosítani csak hosszú, empirikus tapasztalatok alapján — volna szabad.

Ezen axioma daczára olyanokat állít recensens úr az ifjuságról, melyek az egész ifjuságról el nem mondhatók. Quo jure állítja azt cikkező úr, hogy az ifjuság ver be ablakokat, hogy az dönt téglaszöveget és a többi? Talán ugy formuláznánk ezen állítást, hogy az akadémiai ifjuság egyes tagjai mesterkedtek a bosszantó kalamitásokat. Méltóztassék azt pozitív adatokkal kimutatni, hogy csak egy emilyen köztörvényileg is büntetendő cselekedet elkövetőit a hallgatók vagy önválasztotta vezetőik hivatalosan bünteszesekül ismertek, s ezen egyének felett elítélő hangot nem hallattak, akkor én t. recensens ur merész álta-

Adolf főmérnököt és dr. Goldstücker Márk ügyvédet, az Ábrányisták pedig; Vojtás Mátyás tanárt és Steiner Bernát kereskedőt. Ezután az elnök sorsot húzott hogy melyik párt szavazzon először. Ez esetben az Ábrányistáknak kedvezett a sors, a mennyiben ők szavaztak elsőnek.

A belvárosból összesen 79 Ábrányista szavazott le egymás után, mire a belvárosi Farbaky párthoz tartozók közül egymás után 300-an szavaztak. Már ekkor biztosra vehető volt, hogy Farbaky István nagy többséggel fog megválasztatni.

A külutcai választók nagy többsége szintén Farbakyra szavazott úgy, hogy mikor az elnök két órakor délután, a szavazást egy órára felfüggesztette, Farbaky Istvánnak 436, Ábrányi Kornélnak pedig csak 120 szavazata volt.

Ezután még szavaztak azok, a kik a tömeges pártszavazásnál nem adták le szavazataikat.

Már délután 4 óra felé járt az idő, a midőn a szavazás befejeztetett és rövid idő mulva Szitnyai József választási elnök kihirdette az eredményt.

E szerint beadatott összesen 580 szavazat, melyből 452 Farbaky Istvánra, 128 pedig ifj. Ábrányi Kornélra esett és így Farbaky István 324 szavazat többséggel lett képviselővé megválasztva. A midőn elnök ezt a szavazó közönség tudomására hozza, egyszers-

lánosításait magaménak is fogom vallani. Két, három, avagy tíz, húsz ember még nem az ifjuság, s ha recensens ur bizonyítás nélkül emel vádat, én meg kétséget kizáró bizonyítékokkal merem azt állítani, hogy az akadémiai hallgatóság, mint erkölcsi testület, kisebb vétségekért is olyan ítéletet hozott, mely a legszigorúbb erkölcsbíró kritikája előtt is megállhat.

Tessék csak az ak. ifjusági kör nem régi, csak két év előtti jegyzőkönyveit elolvasni, s meglepettséggel látni hogy hitelezőinek csalfa állatásáért golyózt ki egy akademikus a fentnevezett kör.

Hátha a szegény filiszternek is ad néha igazat ezen letárgyalt tömeg méltányossága és igazságérzete? Hiszen ha szavaimmal szűrni akarnék, én is tudnám dícsénekekbe elmondani az u. n. polgáreányeket, de engedje meg doktor ur, ha az ön egyéni szenvedélyessége nem ragad ki objektivitásomból, s uraságod kedvéért nem esem neki az általam különben is tisztelt városi közönségnek.

Aztán meg milyenek a mi multságaink! Ha más városban még nem lettem volna ifjusági bálon, vagy táncestélyen, akkor megfélemlítve térnek ki a minosi ítélet elől: hogy, immáron uri módon mulatni sem tudunk.

Hát én már láttam doktor ur olyan multságot, a hol monoklis uraknak nevezett majmok jobban fixirozták a szép nem gardáját, mint mi, sőt egyedüli czéljuk e zavarólag ható szembunyorgatás volt.

Sőt oly multságáról is hallottam, a hol, bár a mellékteremben, csattanós, — nem esókokat, — de nyakleveseket váltottak az urak a cigányzenéért. Ezt én a mi multságainkon nem láttam, de az egyszerű szemjatekot is igen igen szelid kiadásban.

Donnerwetter! Kérem uram, ha már az erős nem jó véleményét elfordítja is tőlünk philippikájával, legalább hagyja meg nekünk a mi aranyos pillangóinkat. Édes urnőim, s ti drága lánykák, ugy e ti nem haragusztok az annyit szapult jó fiukra? Beszéljen bármit a doktor ur, bennünket ugyan ki nem jözanit, mivel ha bajt csinálunk egymásnak, ugy e bevalljuk, hogy jobban fáj közölünk annak, a ki bánt?!
Azon vádat, — a mit határozottan visszautasítunk, — hogy némely család jó hírnevét veszélyeztetnénk, épen doktor ur czáfolja meg legjobban, mikor azt írja, hogy minden család érdeklődő várakozással néz október elé, mikor az akadémiai hallgatók megszállják a nélkülök eléggé hangtalan Selmezet. Ha

mind megköszöni azon valóban politikai érettséget és higgadságot felmutató viselkedést, melyet ugy az egyik, mint a másik párt a választás és szavazás alatt tanúsított. Az elnök szép szavait nagy éljenzéssel fogadták. E közben Dr. Stuller Gyula pártelnök vezetése alatt harsogó zenekíséret mellett a pártbizottság és a párt-nak több előkelőbb hívei nyolcz hintón az immáron megválasztott képviselőért mentek, kinek lakásán dr. Stuller Gyula meleg hangu beszéddel adta tudtára Farbaky Istvánnak nagy többséggel történt megválasztását. Ezután a megválasztott képviselőt lekísérték a választás helyére. hol az szünni nem akaró éljenzéssel lett fogadva. Ennek lecsillapultával Szitnyai József választási elnök rövid de magas és szép beszéd kíséretében átnyújtotta Farbaky Istvánnak a mandátumot. Beszédjében kiemelte, hogy örömmel mondhatja, miként már másodszor éri az a szerencse, hogy az imént megválasztott képviselőnek átadhatja városunk mandátumát. Kiemeli továbbá, hogy a bányászat képezi legfőbb tényezőjét városunk létének, fejlődésének és haladásának. És ki képviselhetné a városi érdekeket jobban a megválasztott képviselőnél, ki egész életét e szaknak szentelte. Hiszi, hogy nemsokára a bányatörvény képviselőnk közreműködésével meg lesz alkotva és ugy a bányatulajdonosok, mint munkások érdekeinek figyelembe vétele mellett e kérdés is üdvös

tehát olyan demoralizált had lennénk, akkor az egész selmezi közönség vak, s csak doktor úr nyitotta ki a szemét!

Hogy régen, még a hetvenes években is, milyen volt az itteni akademikus bál, azt én annyira, mint uraságod, nem tudhatom, — hanem legyen szíves nekem arról felvilágosítást adni, miszerint igaz e az, hogy a hajdani Katalin bálokon, mikor a fuchsokat felavatták, éjfélkor így szólt a közönséghez a schacht praeses: jezt fangt der Fuchsenprung an, — s a közönség haza ment? Ha ez igaz, akkor ne dicsőítsük a régi szerény idöket.

S aztán nem jut eszébe uraságodnak ifjukori élményeiből azon igen szép diáknóta, a mit a szerény studentek énekelték itt Selmezen is:

„Die Philister fressen sich dick und feist,
Und wissen den Teufel, was Freiheit heisst!“

(Schemnitz ak. Lieder. 1869. Celle.)

Enyje de csinos szerénység!

Sőt a városi levéltárból azt is betudnám bizonyítani, hogy a szerényebb (s tán finomabb?) akademikusok egy évben legalább ötször bedöntötték a szelaknai uton épített köpillekeket.

De mindezeket nem derék elődeink rovására akarom felemlíteni, — hiszen a korszellem a mi gondolataink és tetteink irányítója, — csupán azért, hogy a multtal való összehasonlítás alapján ne mondhasa ránk senki a dekadentizmus ítéletét.

Mikor a tollat e kényes vitában végleg nyugalomra helyezem, csak arra kérem a doktor urat, hogy más-kor intenciómat ne kegyeskedjék félreérteni, mivel heves kitörései akkor azon jelleget viselik magukon, hogy azok már régen dugaszban voltak, s csak egy kinálkozó alkalomra vártak, a mikor a bosszantólag uraskodó akademikus ellen zúdulhassanak.

Higyje el nekem doktor úr, hogy olyan úton melyen uraságod elindult a béke és egyetértés révébe soha nem jutunk. A báró Kniege tudományát. (Az emberekkel való bánásmódról.) nem éles viták és doktori dissertációk által vihetjük át a mindennapi életbe hanem úgy, ha egymás jogát elismerjük és embertársaink gyöngesége iránt tapintatosak vagyunk.

Zivuska Jenő
akademikus.

megoldást talál. Igaz, ugymond, hogy a képviselő első kötelessége az általános, országos érdekeket szem előtt tartani, de ez koránt sem zárja ki azt, hogy intenzív működése a vidékre is ki ne hathasson. És ismerve azon lángoló szeretetet, mellyel képviselőnk városunk iránt mindkoron viseltetett, tudja, hogy ennek érdekeit is hathatósan fogja támogatni és elősegíteni. Szavait azzal végzi, hogy a midőn átadja a mandátumot, kéri, hogy ezen fegyverrel védelmezze meg az ország és városunk érdekeit. Óriási éljenzés követte polgármesterünknek láthatólag melegen átértett eme beszédjét.

Farbaky István mély megindulásának és hálás köszönetének ad kifejezést megválasztásáért, de fel-említi a feletti sajnálatát is, hogy nem volt képes valamennyi választó megelégedését a mult ciklusban megnyerhetni, habár minden lehetőt elkövetett a város érdekében. Különben ez nem fogja visszatartani attól, hogy a jövőben lehetőleg még fokozottabb működést fejtson ki e tekintetben. A harc megtörtént és ez oly szépen folyt le, hogy hálás köszönetet kell mondania ezért az elnöknek, az egész bizottságnak és kivétel nélkül az összes választóknak. És most, hogy a felzudult hullámok lecsillapultak, térjünk vissza az áldásos munkához, mely egyedül képes jólétet teremteni és biztosítani. Ez a munka is harc, mely azonban nem fegyverrel, hanem szellemi erővel vivandó ki. Szavait azzal végzi, hogy küzdjünk ezzel a jelszóval: „Istennel a hazáért és királyért“. Leirhatatlan lelkese-dést és szünni nem akaró éljenzést keltett képviselőnk eme kivonatilag közölt beszéde. Ezután a képviselőt nagy kortes kísérettel a Rákóczy induló mellett lakásáig kísérték.

Megjegyezzük még, hogy a Farbaky pártból elsőnek Hüttl József ministeri tanácsos és bányagazgató, utolsónak pedig Szitnyai József polgármester és választási elnök szavazott.

Szives kötelességet végzünk akkor, a midőn a rend fentartásáért egy a pártrendezőknak, mint rendőrségünknek, de különösen a választási elnök és az egész bizottság tapintatos eljárásának is teljes elismerésünket fejezzük ki.

Ifj. Ábrányi Kornél tegnapelőtt reggel elutazott városunkból és, mint hallottuk, a Lengyel-tóti kerületbe ment. — A jeles publicista megígérte, hogy reánk selmecziekre bár mily körülmények között is mindég jó szívvvel fog visszagondolni és most miután ismerni tanulta bajainkat, azok orvoslásához kitünő tehetségével, a közérdek iránt mindkoron önzetlenül mutatott törekvésével hozzá fog járulni.

Hogy hagyhatók mi szó nélkül azon ígéretet? Hiszen ha mindjárt nem is tartottuk volna első látomra czélszerűnek és helyesnek felléptetését, most a lezajlott választás után határozottan ki kell jelentenünk, hogy az ő felléptetése városunkra nézve nem volt hátrányos, sőt előnyös; mert ha mást nem, egy igen előkelő szellemmel és jellemmel bíró barátot nyertünk meg benne. Ez pedig elhanyagolt városunkra nézve sokat mond!

Ép azért bár mennyire örvendünk Farbaky István megválasztásának, melegen üdvözljük a kitünő publicista és politikus ígéretét is és nem tévedünk talán ha a lapunk által képviselt közvélemény nevében is arra kérjük, hogy tartsa meg városunkat, ennek polgárait és összes lakosságát továbbra is nagyra becsült szives baráti vonzalmában és gondolja meg azt, hogy a bukott oroszlán is nagy, nemes és tiszteltre méltó é hogy az ily bukást városunk intelligens lakossága méltányolni tudja.

Nem vagyunk és nem leszünk mi soha annyira elfogultak, hogy az érdemet, bár mily alakulásban is tűnjék az fel, megbecsülni nem tudnók. És ha választásunk, a képviselő választás azt eredményezte is, hogy előbbi képviselőnk, kihez a földiség, szakszeretett, a tisztelet, mondhatnók a családias rokoni együttérzés fűzött, lett örömeinkre és majdan gyorsan bekövetkezendő időkre vonatkoztatva, osztatlan örömeinkre megválasztva: azért a méltó ellenfél előtt is tisztelettel és mélyen kalapot emelünk.

Azon polgártársaink pedig, kik legjobb meggyőződésből kiindulva őt léptették fel jelöltül, szintén nyugodjanak meg abban a tudatban, hogy alkotmányos joggyakorlásban akadályozva nem lették és fellépésüknek semminemű utó következménye nem lehet, nem

szabad, hogy legyen! Hiszen törvény adta szabad jogokkal éltek és a győző fél nemessége nem fogja, a mint nem is foghatná tűrni azt, hogy ezért bármily hátrányt elszenvedjenek.

A harcnak vége lett . . . Városunkat kipróbált, minden tekintetben jeles, érdemes és jellemes férfi fogja ezentul is képviselni . . . Senki ne tartson alkotmányos államunkban az utókövetkezőektől . . . Az iránykülömbőségis egy volt köztünk — a szabadelvű irány!

Lépjön ismét a békés együttélés, együttműködés és iparkodás igazaiba és most szent legyen a béke közöttünk!!

Ujdonságok.

— **Balek-bál.** A selmeczbányai bányászati és erdészeti akadémia első éves hallgatói folyó évi november hó 7-én, szombaton a városi vígadó nagytermében nagyságos Dr. Schwartz Ottó főbányatanácsos úr védnöksége mellett balek-bált (zártkörű táncmulatságot) rendeznek, melyre a n. é. közönséget teljes tisztelettel meghívja a rendezőség. A mutatkozó élénk érdeklődés a mulatság iránt azt igéri, hogy e „balek-bál“ igen jól fog sikerülni.

— **Vizes bor.** A mult szombati hetivásáron L. polgártársunk egy bati asszonytól három hektoliter bort vásárolt és az alku megkötése után az asszonynak foglalót adott és eltávozott azzal, hogy nemsokára jön egy fuvarossal, ki a hordó bort házához fogja szállítani. L. csakhamar visszatért és nem kis meglepetésére látta, hogy az asszony egy körülbelül 20 literes edénnyel valamit a boros hordóba öntöget, mi nem volt más mint tiszta víz. L. az asszonyt először fölakarta jelenteni a kapitányságnál, mely esetben a vizes bort el kellett volna kobozni, de azután mégis kiegyezett az asszonnyal. Ebből láthatjuk, hogy milyen hamis világban élünk most és hogy a borpancsolást már a paraszt asszonyok is értik. Nem tartjuk feleslegesnek itt megemlíteni, hogy a törvény szerint már csak vízzel kevert bor is mesterségesnek tekintendő és így elkobozandó. Istenem valjon hol hajtják végre e törvényt és ha tennék, patakokba kellene a bornak folyni

A beállott őszi idény alkalmából ajánlom a tisztelt közönség nagyra becsült figyelmébe bel- és külföldi, francia és angol szövetekkel dús választékban felszerelt **szabóüzletemet.**

A n. é. közönség becses tudomására vagyok bátor hozni, hogy Selmeczbányán, a főtéren fekvő Wankovits-féle ház sarokboltjában egy egészen újonnan berendezett, a modern igényeknek teljesen megfelelő, a legkülönfélebb s legfinomabb hazai, francia és angol legdivatosabb szövetekkel dúsán felszerelt

szabóüzletet

nyitottam.

Azon körülmény, hogy sok éven keresztül voltam a Czemmel és Mannheim országszerte jó hírnévnek örvendő nagy szabóczég társtulajdonosa és üzletvezetője, elég biztosítékot nyújthat a n. é. közönségnek arra nézve, hogy mindennemű igényét egy a szövet nyújtás, mint a szabászat terén és a tartós és divatos kivitelben kielégíteni képes leendek.

Nagyrabecsült pártfogását kérve maradok kitünő tisztelettel Selmeczbányán 1896. szept. havában **Czemmel György** szabóüzlet-tulajdonos.

Bátorkodom értesíteni a n. é. közönséget arról, hogy

arany- ezüstműves és ékszerész üzletemet

a régi városi épület oldal bolti helyiségébe tettem át, hol raktáron tartok különféle arany és ezüst árukat és szakmamba vágó **javitásokat** elfogadok és olcsón eszközök.

Kérve további nagyra becsült támogatását maradok

Selmeczbanán, október havában,

kitünő tisztelettel

Hasch J. aranyműves és ékszerész.

A t. hölgyközönség figyelmébe!

Bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a főtéren a magas házban lévő rófos, női és férfi divatruházamban ez idő szerint megérkezett

kész női kabátok, gallérok, köpenyek

stb. a legdivatosabb faconban kiállítva dús választékban, jutányos árak mellett kaphatók.

Ezen felül bizvást ajánlhatom kitünő, tartós minőségű vászon, kanafasz, ruhakelmékből álló bőven felszerelt raktáromat. — Kész férfiöltönyök és különösen téli kabátok üzletemben nagy választékban és olcsón kaphatók.

Nagyra becsült pártfogását kérve maradok Selmeczbányán 1896. október havában

kitünő tisztelettel

LÖVY ADOLF.

Apró hirdetések.

Ezen hirdetési rovatban minden hirdetésért egy korona fizetendő és felvilágosítást ingyen ad a kiadóhivatal.

Egy első emeleti 5 szoba, konyha, kamara sbból és ugyanazon házban egy földszinti 2 szoba, konyha és kamarából álló lakás november 1-étől kiadó. A házban jó ivó és használati víz van.

Egy szép bútorozott, utcazi, hónapos szoba a második emeleten, a Szent-Háromság téren azonnal kiadó.